

Toetsingsadvies milieu-effectrapport
evenementen-accomodatie Eurodrôme
Arnhem-Zuid

14 december 1989

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de Raad van de
Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

uw kenmerk
6.11.32
onderwerp
Toetsing MER Eurodrome

uw brief
van 1 september 1989

ons kenmerk
U1120-89/Sc/mc/222-86
utrecht,
14 december 1989

Met bovengenoemde brief heeft u de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) Eurodrome.

Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41 z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het omvat een toetsing van het MER op hoofdpunten in de vorm van opmerkingen en aandachtspunten. Deze zijn bijeengebracht in overeenstemming met de onderwerpen, die volgens de Wabm en de op 16 mei 1989 vastgestelde richtlijnen in het MER behandeld moeten worden. Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende.

De milieu-informatie die nodig is voor het te nemen besluit is verzameld in verschillende stappen. Nadat het MER op 30 augustus 1989 werd bekendgemaakt, zijn door u op verzoek van de Commissie tot twee maal toe aanvullingen gemaakt op respectievelijk 14 november en op 8 december 1989. Door middel van deze aanvullingen zijn de meeste onduidelijkheden en vragen die bij de Commissie bestonden na bestudering van het MER weggenomen en beantwoord. Dit toetsingsadvies van de Commissie betreft dan ook het MER alsmede de beide aanvullingen. De Commissie heeft waardering voor de flexibele wijze waarop u beide malen hebt willen reageren om de voor de besluitvorming belangrijke milieu-informatie aan te vullen. Ten aanzien van de benodigde informatie en de verdere procedure vragen, naast wat in het toetsingsadvies is vermeld, niettemin nog enkele onderwerpen de aandacht.

1. De analyse van de verkeersafwikkelingsproblematiek geeft aan dat bij het gebruik van het stadion regelmatig verkeersproblemen te verwachten zijn rondom het Nijmeegse plein. In de verdere uitwerking van de plannen moet de verkeersafwikkeling nauwgezet geëvalueerd worden en maatregelen voor de beheersing van problemen ontworpen worden (zie par. 2.3 van het toetsingsadvies). De uitwerking van het voornemen zal ook in dit opzicht door moeten gaan met behulp van de methode van "evaluerend ontwerpen" (zie par. 2.1 van het toetsingsadvies).

2. Ondanks alle (aanvullende) informatie blijft de Commissie van mening dat de terreincapaciteit voor uitvoering van alle aspecten van het voornemen zeer krap bemeten is (zie par. 2.2 van het toetsingsadvies). Tijdens de opstelling van de aanvullingen op het MER heeft de constatering van dit capaciteitsprobleem reeds geleid tot het besef dat buiten het gebied van het ter visie liggende ontwerp-bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg - Nijmeegseweg" nog een overloopgebied tot aan de Huissense dijk nodig is voor het vinden van parkeergelegenheid voor de opvang van de parkeerdruchte op topdagen. Het bestemmingsplan voor dit overloopgebied zal in aanvulling op het bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg - Nijmeegseweg" in een later stadium nog opgesteld en vastgesteld moeten worden. Een en ander betekent dat met alle momenteel beschikbaar staande informatie nog geen afrondend beeld kan worden gegeven van de milieu-gevolgen van de aanleg en het gebruik van dit overloopgebied.

In uw brief van 8 december 1989, aan de Commissie (zie bijlage 8 bij dit advies), verplicht u zich deze nog ontbrekende milieu-informatie bijeen te brengen in het kader van de uitvoering van het evaluatieprogramma, dat overeenkomstig de Wabm (art. 41 ak, tweede lid) zal moeten worden aangegeven in het besluit behorende bij de vaststelling van het bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg - Nijmeegseweg". In uw brief geeft u verder het voornemen aan om als eerste stap van dit evaluatieprogramma te rapporteren over de milieueffecten van de aanleg en het gebruik van het overloopgebied bij de ter visie legging van het tweede bestemmingsplan en deze informatie voor te leggen aan de Commissie. Dan zal ook duidelijkheid ontstaan of de nieuwe milieu-informatie aanleiding geeft tot het nemen van maatregelen zoals bedoeld in art. 41 ap van de Wabm.

Deze toezeggingen hebben er bij de Commissie toe geleid dat zij nu reeds haar definitieve toetsingsadvies over het MER aan u kan uitbrengen. In een apart hoofdstuk van het advies (hoofdstuk 3) zijn op uw verzoek volgens uw brief van 8 december jl. de onderwerpen opgenomen, die naar de mening van de Commissie in het evaluatieprogramma behoren te worden opgenomen.

3. Het voorliggende ontwerp-bestemmingsplan voorziet niet in nadere beperkende voorschriften ten aanzien van het gebruik van de grond en (o.a.) de afmetingen van de op te richten bebouwing. Dergelijke juridisch bindende voorschriften zouden uit het oogpunt van milieu-beschermende maatregelen en rechtszekerheid van de burgers gewenst zijn.

Naar het oordeel van de Commissie zou deze publiekrechtelijke gang van zaken in het licht van de in het geding zijnde belangen van beleving en leefmilieu de voorkeur verdienen boven de privaatrechtelijke benadering waar de initiatiefnemer voor kiest (overeenkomst tussen verwerver en huidige grondeigenaar).

De Commissie zal gaarne van u vernemen op welke wijze u gebruik hebt gemaakt van de opmerkingen en aanbevelingen in dit advies.

Hoogachtend,

dr. J. Th. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. Eurodrôme

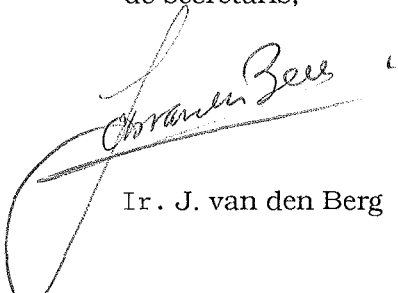
TOETSINGSADVIES OVER DE INHOUD VAN
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
EVENEMENTEN-ACCOMODATIE
EURODROME ARNHEM-ZUID

Advies op grond van artikel 41 z, eerste en tweede lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake het milieu-effectrapport voor de bouw van evenementen-accomodatie Eurodrôme te Arnhem-Zuid.

Uitgebracht aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

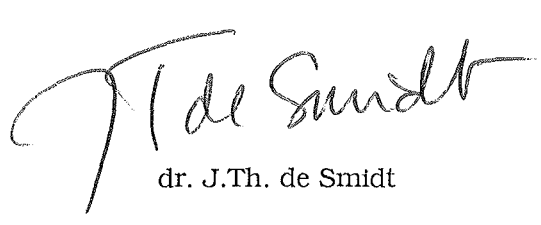
de werkgroep m.e.r. evenementen-accomodatie
Eurodrôme

de secretaris,

Ir. J. van den Berg

de voorzitter,

dr. J.Th. de Smidt

Utrecht, 14 december 1989

INHOUDSOPGAVE

	Pagina:
1. INLEIDING	1
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDPUNTEN	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Terreininrichting	5
2.3 Verkeersafwikkeling	5
2.4 Geluid van evenementen	6
2.5 Bodem en hydrosystemen	6
2.6 Visueel-ruimtelijke analyses	6
2.7 Dorpsgezicht Elden	7
2.8 Kunstlicht	7
2.9 Biologische en ecologische aspecten	7
2.10 Alternatieven en varianten	7
2.11 Toegankelijkheid	9
2.12 Risico's en onzekerheden	9
3. EVALUATIEPROGRAMMA	10

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking van de Raad van de gemeente Arnhem van 30 augustus 1989.
2. Brief van College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem van 1 september 1989 waarin de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid wordt gesteld het milieu-effectrapport te toetsen.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties op het MER en lijst van bezwaarschriften op het ontwerp-bestemmingsplan "stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg".
5. Brief van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem van 2 november 1989 waarin aanvullingen bij het MER worden aangekondigd en de termijn voor het uitbrengen van het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage wordt verlengd.
6. Brief van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem van 9 november 1989 waarin aandachtspunten worden aangegeven betreffende de door Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem voorgenomen aanvullingen.
7. Openbare bekendmaking van de Raad van de gemeente Arnhem van de aanvullingen op het milieu-effectrapport Eurodrôme op 17 november 1989.
8. Brief van 8 december 1989 van het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Arnhem over de advisering door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, de verdere procedure en het programma voor de evaluatie achteraf.
9. Brief van College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem van 8 december 1989 waarmee de herziene samenvatting van het hoofdrapport MER aan degenen wordt aangeboden die tot dan toe hadden gereageerd of bezwaar gemaakt.

1. INLEIDING

Het College van Burgemeester en Wethouders van Arnhem heeft het voornemen om een evenementen-accomodatiefunctie met een bovenregionale functie, in de vorm van een (multifunctioneel) stadion (Eurodrôme), te doen realiseren voor veel publiek trekkende evenementen op het gebied van cultuur, amusement, sport en andere. De accommodatie zal tevens gebruikt worden door de Betaald Voetbal Organisatie Vitesse waardoor het huidige stadion op Monnikenhuizen komt te vervallen. De gemeente Arnhem is voornemens op deze plaats 'een groene vinger' te herstellen en woningbouw te realiseren.

Het Eurodrôme zal een maximale capaciteit hebben van 41.000 bezoekers.

Ten behoeve van de besluitvorming over de bestemmingsplanwijziging is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. De wijziging van het bestemmingsplan is m.e.r.-plichtig, omdat het hier de aanleg van een recreatieve voorziening betreft met een verkeersaantrekkende werking van gemiddeld 1000 voertuigen of meer per dag van openstelling (Besluit milieu-effectrapportage van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, Bijlage C, activiteit 10.1).

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem is bij deze m.e.r.-procedure initiatiefnemer. Het College wordt daarbij vertegenwoordigd door de Dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening van de gemeente Arnhem. De Raad van de gemeente Arnhem is bij deze m.e.r.-procedure het bevoegd gezag.

Het MER is bekendgemaakt op 30 augustus 1989 met een kennisgeving van de Raad van de gemeente Arnhem (zie bijlage 1).

De Dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening van de gemeente Arnhem heeft met de brief van 1 september 1989 (zie bijlage 2) het MER Eurodrôme toegezonden aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage, waarin de Commissie conform artikel 41z, lid 1 van de Wabm in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen over het MER.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage dient een oordeel over het MER te geven, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- het gestelde in artikel 41j, van de Wabm, mede gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER, welke werden vastgesteld door de Raad van de gemeente Arnhem op 16 mei 1989, op grond van artikel 41o, lid 1 van de Wabm.
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat, ex art. 41w, tweede lid van de Wabm.

Het hierbij uitgebrachte toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die - onder voorzitterschap van dr. J.Th. de Smidt - tevens het advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER op 22 maart 1989 heeft uitgebracht aan het College van burgemeester en wethouders van Arnhem. De samenstelling van de werkgroep is vermeld in bijlage 3. De werkgroep

vertegenwoordigt de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies aangeduid met "de Commissie".

Op 28 september 1989 werd door een vertegenwoordiger van de Commissie een hoorzitting bijgewoond in Arnhem.

Op 31 mei 1989 vond reeds een inspraakavond plaats over het voorontwerp-bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg". Tevens heeft er op 2 oktober 1989 een bezwarenzitting plaatsgevonden naar aanleiding van het ontwerp-bestemmingsplan, dat gelijktijdig met het MER ter visie gelegen heeft van 4 september tot 3 oktober 1989.

In overeenstemming met het gestelde in art. 41z, tweede lid van de Wabm, heeft de Commissie alle via het bevoegd gezag binnengekomen commentaren, adviezen, opmerkingen en bezwaren die schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen (zie bijlage 4). Dit betreft zowel reacties op het MER als op het ontwerp-bestemmingsplan. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, zijn zij in dit toetsingsadvies verwerkt. Waar dit voor specifieke punten relevant is wordt in de tekst door middel van een voetnoot naar de betreffende reacties verwezen.

De Commissie heeft bij de verwijzing naar de inspraakreacties alleen bedoeld te refereren aan het betrokken onderdeel van die reacties. Een verwijzing slaat derhalve niet op de integrale tekst van die reactie.

Naar aanleiding van de toetsing van het op 30 augustus 1989 gepubliceerde MER heeft de Commissie aan het College van Burgemeester en Wethouders vragen gesteld over een aantal vitale onderdelen van het MER. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente heeft daarop op 2 november 1989 de Commissie gevraagd om tot uiterlijk 15 november 1989 de gelegenheid te krijgen een aantal onduidelijkheden in het MER te mogen verduidelijken en in verband daarmee de toetsingstermijn te verlengen (zie bijlage 5). De Commissie heeft op 9 november 1989 het College van Burgemeester en Wethouders een aantal aandachtspunten aangegeven betreffende de voorgenomen aanvullingen (zie bijlage 6).

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente heeft op 14 november de aanvullingen aan de Commissie verstrekt in de vorm van een supplement bij het hoofdrapport en een aanvullend deelrapport over de ecologische effecten - Huissense en Drielse dijk. Deze aanvullingen zijn door de Raad van de gemeente op 17 november 1989 bekendgemaakt (zie bijlage 7) en toegestuurd aan degenen die tot dan toe hadden gereageerd op de bekendmaking van het MER of de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan, met het verzoek om hierop voor 30 november 1989 te reageren.

De op 14 november 1989 verstrekte aanvullingen hebben alsnog tot overleg tussen de Commissie en het College van Burgemeester en Wethouders aanleiding gegeven. Dit overleg heeft plaatsgevonden op 27

november 1989 en geresulteerd in een brief van het College op 8 december 1989 (zie bijlage 8) voorzien van laatste aanvullingen in de vorm van een nieuwe samenvatting van het Hoofdrapport. Deze aanvullingen zijn door het College van Burgemeester en Wethouders van Arnhem op 8 december 1989 toegestuurd aan degenen die tot dan toe hadden gereageerd op de bekendmaking van het MER of de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan (bijlage 9).

In deze laatste aanvullingen is duidelijk geworden dat het MER om door het College van Burgemeester en Wethouders aangegeven redenen (bijlage 8) zal worden betrokken bij twee bestemmingsplanwijzigingen: de eerste betreft het (gewijzigde) ontwerp-bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg, overeenkomstig het oorspronkelijke plangebied, de tweede betreft een nog in procedure te brengen bestemmingsplanwijziging voor het gebied ten westen van het oorspronkelijke plangebied, tot aan de Huissense dijk.

Het onderhavige toetsingsadvies is gebaseerd op het MER zoals dat na de respectievelijke aanvullingen vorm heeft gekregen, met inachtneming van de toelichting van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente in haar brief van 8 december 1989 (bijlage 8).

2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDPUNTEN

2.1 Algemeen

Het MER maakt een volledige en zorgvuldige indruk. De vastgestelde richtlijnen zijn over het algemeen redelijk uitgewerkt en er wordt relevante informatie gegeven over de te verwachten effecten voor het milieu, zodat duidelijk wordt welke maatregelen vanuit milieu-oogpunt wel of niet te prefereren zijn. De nieuwe samenvatting van het hoofd-rapport van het MER maakt dat een goed en beknopt overzicht ontstaan is van de belangrijkste onderdelen van het MER. Daarmee is de door de diverse aanvullingen sterk afgenomen toegankelijkheid van het MER in belangrijke mate goedgemaakt. Niettemin draagt het MER sporen van haast, vanwege de tijdsdruk waaronder het tot stand is gekomen.

Het is de Commissie duidelijk geworden dat de milieu-effectrapportage voor het Eurodrôme heeft geleid tot wat wel wordt genoemd "een proces van evaluerend ontwerpen". Als gevolg van het onderzoeken van de te verwachten milieu-effecten zijn er gedurende de afgelopen maanden uitgangspunten bijgesteld (bv. de benodigde omvang van het plangebied in verband met de parkeercapaciteit van het terrein; voorwaarden voor verkeersafwikkeling). De Commissie juicht dit toe en dringt erop aan dit proces ook na de afronding van het MER gedurende de verdere procesgang van besluitvorming, planuitwerking en -uitvoering voort te zetten aan de hand van de door de milieu-effectrapportage verworven inzichten. Dit kan onder meer vorm krijgen in het krachtens de Wabm verplicht en door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente in het vooruitzicht gestelde evaluatieprogramma van milieu-effecten tijdens en na realisering van het voornemen (bijlage 8).

Deze evaluatie dient ook te worden aangegrepen om de status van in het MER gedane toezeggingen vast te stellen. Op diverse plaatsen in het MER (met name in het supplement bij het hoofd-rapport) komen zinsneden voor als: *'bij verdere uitwerking van ... zal rekening worden gehouden met'*

Het betreft dan met name de visueel-ruimtelijke inpassing (overgangszone richting Elden), de bescherming van ecologische waarden, de mogelijke lichthinder, de architectuur en de groene aankleding van het terrein.

In hoofdstuk 3 van dit toetsingsadvies wordt apart op het evaluatieprogramma ingegaan.

2.2 Terreininrichting

In het MER (supplement p.9, de samenvatting en de daarin opgenomen kaart met principe terreinindeling) wordt onderbouwd dat alle functies binnen de grenzen van de bestemmingsplannen kunnen worden gerealiseerd. Hierbij geldt de voorwaarde dat de huidige stortlocatie kan worden benut voor oefenvelden of overloop-parkeervoorziening.

Naar het oordeel van de Commissie is een en ander zeer krap bemeenten¹. Dit kan met name gevolgen hebben voor het aantal parkeerplaatsen dat uiteindelijk gerealiseerd kan worden. Het thans geraamde aantal van 4000 (in de principe-indeling zijn het er 3875) acht de Commissie een absoluut maximum. Ter illustratie van dit oordeel wijst de Commissie op de volgende punten:

- In het MER wordt op verscheidene plaatsen vermeldt dat de afmetingen van het gebouw 190 x 190 of 200 x 200 meter zullen bedragen. Dit leidt tot een oppervlakte van 40.000 m² en niet tot 32.500 m², zoals in de verantwoording van het ruimtebeslag (supplement, blz.11) wordt genoemd.
- De watergang waarvan sprake is in het voorkeursalternatief komt niet voor op de principe indeling van het terrein (kaart bij samenvatting). Indien aanleg daarvan noodzakelijk blijkt zal het aantal parkeerplaatsen belangrijk afnemen.
- Indien nog nader vast te stellen veiligheidseisen tot meer vrije ruimte rondom het gebouw aanleiding geven en/of wensen ten aanzien van de groene aankleding van het terrein en overgangszones en hekken zo goed mogelijk worden gehonoreerd, zal ook dit vrijwel zeker leiden tot inkrimping van de parkeercapaciteit van het terrein.

Deze en andere niet denkbeeldige aanpassingen van de terreinindeling hebben consequenties voor de mate van te verwachten overlast in de omgeving van het Eurodrôme.

2.3 Verkeersafwikkeling

De analyse van de verkeersafwikkelingsproblematiek is uitvoerig en volledig te noemen. De negatieve consequenties van de voorgenomen activiteit die in het MER zijn beschreven kunnen verontrustend worden genoemd. In de laatste aanvulling is in het voorkeursalternatief niet langer uitgegaan van een ongelijkvloerse voetgangersoversteekroute, maar van een met verkeerslichten geregelde oversteekplaats. Dit betekent dat het aantal conflicterende verkeersbewegingen is toegenomen en dat daardoor de verkeersafwikkeling aanzienlijk slechter wordt. In de vergelijking van de varianten in de samenvatting komt dit negatieve effect onvoldoende tot uiting.

1 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 3, bezwaarschrift nr. 11.

Het is niet denkbeeldig dat het Nijmeegse Plein in het drukste uur regelmatig overbelast raakt, dat de bewegwijzering niet voorkomt dat er parkeeroverlast in wegbermen en nabijgelegen woonwijken ontstaat, dat de verschillende verkeersstromen op het terrein - ondanks de getroffen voorzieningen - met elkaar conflicteren en tot stagnatie in de aanvoer buiten het terrein aanleiding geven.

Gezien het belang van dit aspect met betrekking tot de veiligheid en het leefmilieu in de directe omgeving is er alle aanleiding om in de verdere uitwerking van de plannen de verkeersafwikkelings- en beheersingsproblematiek nauwgezet te evalueren.

2.4 Geluid van evenementen

Het MER geeft een goed inzicht in de geluidbelasting in de omgeving die verwacht mag worden van de diverse evenementen. Daarbij past de kanttekening dat bij een aantal evenementen met gesloten dak de overschrijding van wat is toegestaan nog dusdanig is, dat er aan getwijfeld kan worden of de norm (45 dB(A)) gerealiseerd kan worden. De daartoe vereiste reductieverhoging van het dak is waarschijnlijk technisch niet realiseerbaar. De vergunningverlener dient in dit geval duidelijk te stellen of hij dit als acceptabele incidentele situaties beschouwd.

2.5 Bodem en hydrosystemen

Het MER geeft in beschrijvende zin duidelijkheid omtrent de belangrijkste hydrosystemen en het bestaan van Veluwekwel. Van de diverse maatregelen die het rapport noemt (damwanden, geen watergang of een met een kleilaag beklede watergang, afwatering via de riolering, verharding van het terreinoppervlak) is nog niet geheel duidelijk welke tot het uiteindelijke voornemen gaan behoren. Gezien de milieu-aspecten verdient dit nadere aandacht tijdens uitwerking en uitvoering (evaluatieprogramma).

2.6 Visueel-ruimtelijke analyses

De visueel-ruimtelijke analyses zijn beperkt gebleven vanwege de onduidelijkheid over de vormgeving van het gebouw. Het is toe te juichen dat inmiddels naar alternatieven voor het oorspronkelijke, massieve ontwerp wordt gezocht.

De in deelrapport 7 opgenomen foto's schieten als ondersteuning van de beschrijving van de ruimtelijke visuele gevolgen tekort. De consequenties in het halfjaar dat de bomen geen blad dragen zullen voor de nabije omgeving aanzienlijk zijn. Het MER maakt dit niet expliciet.

2.7 Dorpsgezicht Elden

De visueel-ruimtelijke gevolgen van het voornemen voor het dorpsgezicht Elden zijn in het MER voldoende geanalyseerd. Wat betreft de te treffen maatregelen om negatieve visueel-ruimtelijke effecten zoveel mogelijk te beperken wordt in het MER weliswaar gesteld dat die mogelijk zijn, maar dat wordt niet aangetoond. Het behoort tot het evaluatieprogramma bij de nadere uitwerking van de inrichting om dit aspect kritisch te beschouwen.

2.8 Kunstlicht

De beschrijving en conclusies in het MER verschaffen voldoende inzicht ten aanzien van dit aspect en verdienen blijvende aandacht bij de nadere uitwerking en bij planvaststelling en vergunningverlening.

2.9 Biologische en ecologische aspecten

De deelrapporten die op deze onderdelen betrekking hebben zijn een degelijke basis bij de nadere uitwerking en detaillering van het voornemen. Met name de uitwerking in het tweede bestemmingsplangebied verdient aandacht, daar uit het MER nog niet duidelijk wordt hoe met de in deelrapport 11 getrokken conclusies uiteindelijk zal worden omgegaan.

2.10 Alternatieven en varianten

In de laatste aanvullingen bij het MER (Hoofdrapport samenvatting) zijn de alternatieven overzichtelijk gepresenteerd en wat hun effecten betreft met elkaar vergeleken. Daarmee wordt ten behoeve van de besluitvorming inzicht gegeven in de belangrijkste afwegingen die met betrekking tot het milieu dienen te worden gemaakt.

Ten aanzien van de varianten en alternatieven passen de volgende kritische kanttekeningen.

Locatie-alternatieven

De in het supplement gegeven nadere argumentatie van de locatiekeuze in Arnhem-Zuid is zwak, vanwege het niet toetsbaar zijn van het vermelde. Bovendien is van enkele gebruikte criteria onduidelijk of ze positief of negatief dienen te worden gehanteerd.

Inrichtingsalternatieven

In de samenvatting van het MER d.d. 8 december 1989 blijkt het bouwen van een parkeerdak ten behoeve van het verkleinen van de overlast in de omgeving een reëel maar vooralsnog te duur alternatief te zijn. Gezien de winst die met deze inrichtingsvariant bij andere milieu-aspecten kan worden geboekt acht de Commissie het gewenst dat deze variant voorlopig niet "uit beeld raakt".

Beheer- en exploitatiealternatieven

Het gebrek aan gegevens maakt dat dit onderdeel van het voornemen, evenals daarvoor in aanmerking komende varianten, slechts oppervlakkig kon worden behandeld. De Commissie wijst op het risico dat de noodzaak van een sluitende exploitatie in de toekomst op gespannen voet komt te staan met het streven van de Gemeente het (leef)milieu zo min mogelijk te belasten². Dit zorgpunt dient in het evaluatieprogramma te worden betrokken.

Meest milieu-vriendelijke alternatief

Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast is conform artikel 41j derde lid van de Wabm beschreven en de belangrijkste effecten ervan zijn overzichtelijk samengevat. Niettemin meent de Commissie de volgende kritische kanttekening te moeten maken.

Het is een tekortkoming dat in het MER niet nader is uitgewerkt wat een goede invulling zou zijn van een landschappelijke en visueel-ruimtelijke verantwoorde overgang naar de Huissense en Drielse dijk en van een groene aankleding van het terrein. Dit dringt temeer daar in de nadere uitwerking van de plannen dit aspect nadrukkelijk zal moeten worden afgewogen tegen de parkeercapaciteit van het terrein. In dit verband vraagt de Commissie zich tevens af of half open verharding met grastegels ècht de meest milieu-vriendelijke variant is en of er geen betere oplossingen voor dit aspect in de zin van ontwerp, aankleding e.d. denkbaar zijn.

Voorkeursalternatief

Het in het MER geformuleerde voorkeursalternatief ontdoet zich naar het oordeel van de Commissie, op basis van kostenoverwegingen, wat al te snel van belangrijke varianten uit het meest-milieuvriendelijke alternatief.

Een indicatie ontbreekt dat het te duur is om de afwatering van het terrein via de riolering in plaats van direct op het oppervlaktewater te realiseren; dat het te duur is om een ongelijkvloerse kruising voor voetgangers aan te leggen over het Nijmeegse plein.

Voorts acht de Commissie de landschappelijke overgang naar Elden in dit alternatief te weinig uitgewerkt.

2 Zie ook bijlage 4, bezwaarschrift nr. 13.

2.11 Toegankelijkheid

De noodzakelijke aanvullingen zijn de toegankelijkheid van het MER niet ten goede gekomen. De samenvattende presentatie van de beschouwde alternatieven en hun effecten voorziet overigens in aanzienlijke mate in een oplossing voor dit probleem.

Het in het MER opgenomen kaartmateriaal is van matige kwaliteit en bovendien waar dat gewenst is niet altijd goed onderling vergelijkbaar.

Het is een ernstige tekortkoming dat de beschouwde alternatieven niet op een vergelijkbare wijze op kaart zijn gepresenteerd. Dit zou de toegankelijkheid van de samenvattende teksten en de onderlinge vergelijkbaarheid zeer ten goede zijn gekomen.

2.12 Risico's en onzekerheden

Het ware beter geweest in dit MER consequenter om te gaan met risico's en onzekerheden in de inschatting van de milieugevolgen. Een "Worst-Case" benadering is daarvoor goed bruikbaar. Nu dit niet expliciet is gebeurd blijft de lezer met vragen zitten omtrent de hardheid van bepaalde conclusies en bestaat de mogelijkheid dat een tamelijk optimistisch beeld is opgeroepen.

3. EVALUATIEPROGRAMMA

Overeenkomstig de Wabm, artikel 41, tweede lid dient bij het te nemen besluit te worden aangegeven de termijnen en de wijze waarop een evaluatieprogramma zal worden verricht, waarin de gevolgen van de activiteit voor het milieu worden onderzocht op wanneer of nadat zij wordt ondernomen.

Het is op zichzelf een tekortkoming dat in het thans voorliggende MER geen aanzet tot een evaluatieprogramma is opgenomen. In haar brief van 8 december 1989 (bijlage 8) verplicht het College van Burgemeester en Wethouders van Arnhem zich tot het uitvoeren van zo'n evaluatieprogramma, om te beginnen met betrekking tot de milieu-effecten van de inrichting en het gebruik van het "overloopgebied" ten zuidwesten van het bestemmingsplangebied "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg", bij het ter visie leggen van het ontwerp-bestemmingsplan voor dit "overloopgebied".

Het evaluatieprogramma zal zich tevens dienen te richten op nadere afwegingen die worden gemaakt in de fase van nadere uitwerking en detaillering van de bouw- en inrichtingsplannen en op de fase ná realisering en ingebruikneming van de accommodatie.

In elke fase is het evaluatieprogramma erop gericht te onderzoeken of de nadere informatie over optredende milieu-effecten aanleiding geeft tot een bijstelling van de voorgenomen activiteit of anderszins te treffen passende maatregelen, zoals bedoeld is in de Wabm, artikel 41 ap.

De Commissie adviseert om in de te onderscheiden fasen van het evaluatieprogramma de volgende aspecten te betrekken:

A. met betrekking tot inrichting en gebruik van het "overloopgebied":

- * de samenhang met het bestemmingsplangebied "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg" en consequenties voor milieu-effecten van veranderingen in de (onderlinge) ruimtelijke verdeling van de functies uit het voornemen;
- * de landschappelijke overgang naar Elden;
- * de visueel-ruimtelijke gevolgen voor het dorpsgezicht Elden;
- * de ecologische waarden van het gebied Huissense- en Drielse dijk;
- * de hydrologische en waterkwaliteitsaspecten (watergang of rio-
lering)

B. met betrekking tot nadere uitwerking en detaillering van de inrichtingsplannen:

- * de parkeercapaciteit in relatie tot het voldoende honoreren van eisen van veiligheid, ontsluiting, geleiding verkeersstromen op het terrein, de groene aankleding van het terrein;
- * scenario's voor het hanteren en oplossen van verkeersafwikkelingsproblemen;
- * kunstlicht;

- * plaatsing en architectuur van het gebouw;
- * geleiding verkeersstromen.

C. met betrekking tot de exploitatiefase:

- * verkeersafwikkeling;
- * geluidsbelasting evenementen;
- * overlast in woonomgeving (parkeren e.d.).

Deze punten kunnen overzichtelijk worden gerangschikt in een tabel en worden voorzien van een tijdplanning, zoals dat bijvoorbeeld is gedaan in de ontwerp-beschikking stortplaats Zweckhorst van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
van het milieu-effectrapport
Evenementen-accomodatatie Eurodrôme te Arnhem-Zuid

(bijlagen 1 tot en met 9)

BIJLAGE 1

GEMEENTE ARNHEM

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM MAAKT BEKEND

BEKENDMAKING MILIEU-EFFECTRAPPORT "EURODROME" EN OPENBARE ZITTING

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem is voornemens de Raad een voorstel te doen voor het vaststellen van een bestemmingsplan die de mogelijkheid biedt tot het realiseren van een evenementen accommodatie in Arnhem-Zuid. Daarbij gaat het om een accommodatie voor veel publiektrekkende evenementen op het gebied van cultuur, amusement, sport en andere evenementen. Deze accommodatie zal zowel overdekt als niet overdekt gebruikt moeten kunnen worden. Ook de betaald voetbal organisatie Vitesse zal er worden gehuisvest. Bij sport-evenementen wordt uitgegaan van bezoekersaantallen van 26000. Bij grote bovenregionale evenementen zijn bezoekersaantallen mogelijk tot maximaal 45.000. Het aantal auto's dat dan wordt verwacht wordt geschat op max. 8500.

De Raad van de gemeente Arnhem moet het ontwerp-bestemmingsplan vaststellen. Dit ontwerp ligt formeel gelijktijdig met het milieu-effectrapport ter inzage. De accommodatie zal worden gebouwd en geëxploiteerd door een onderneming. Deze zal ook de benodigde bouwvergunning en hinderwetvergunning aanvragen. Over de te verlenen bouwvergunning en de te verlenen hinderwetvergunning beslist het college van Burgemeester en Wethouders.

Voor de beslissing tot het al dan niet vaststellen van het bestemmingsplan moest een Milieu-effectrapport (MER) worden opgesteld. In het MER zijn de milieugevolgen en de gevolgen van mogelijke alternatieven beschreven. Het rapport is bedoeld om alle positieve en negatieve milieu-aspecten in beeld te brengen, zodat bij het nemen van de beslissing tot het al of niet vaststellen van het bestemmingsplan daarmee rekening kan worden gehouden.

Procedure

Het toepassen van milieu-effectrapportage (MER) bestaat uit meerdere stappen. Deze procedure is gekoppeld aan het tot stand komen van het bestemmingsplan waarover de Raad beslist. Het opstellen van het MER is gebeurd onder verantwoording van Burgemeester en Wethouders.

Voordat het werd opgesteld zijn door de Raad richtlijnen vastgesteld. Die richtlijnen gaven aan welke milieuaspecten in het MER moesten worden onderzocht. Voor het opstellen van de richtlijnen heeft de Raad inspraak gegeven.

Nu het MER gereed is geeft de Raad weer inspraak. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld schriftelijk opmerkingen te maken. De opmerkingen moeten betrekking hebben op het niet voldoen van het rapport aan de gegeven richtlijnen of op onjuistheden in het rapport.

Naast de mogelijkheid tot het schriftelijk maken van opmerkingen kunnen ook mondeling opmerkingen worden gemaakt op een te houden openbare zitting.

Het MER zal tevens worden beoordeeld door de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Deze landelijke commissie van deskundigen heeft tevens geadviseerd over het vaststellen van de richtlijnen die ongewijzigd door de Raad zijn overgenomen. Door insprekers gemaakte opmerkingen zullen worden meegenomen in de overwegingen van het te nemen besluit over het ontwerp-bestemmingsplan. De opmerkingen zullen eveneens te inzage worden gelegd en worden toegezonden aan de wettelijke adviseurs en aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

Inspraak

Reacties over het MER kunnen vanaf 4 september 1989 tot en met 4 oktober 1989 worden ingediend bij de Raad van de gemeente Arnhem en moeten worden gezonden aan de afdeling Milieuhygiëne van de dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening, Broekstraat 18, 6828 PZ ARNHEM. Persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als daar in een afzonderlijke brief om wordt gevraagd.

Ter inzage legging

Vanaf 4 september 1989 tot het tijdstip waarop het besluit over het ontwerp-bestemmingsplan onherroepelijk is geworden ligt het MER tezamen met de door de Raad vastgestelde richtlijnen en ingebrachte opmerkingen en adviezen ter inzage. U kunt de stukken inzien bij de afdeling Milieuhygiëne, van de dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening, Broekstraat 18, kamer 002. De stukken liggen in genoemde periode tevens ter inzage op het gemeentehuis Koningstraat 38, op werkdagen tussen 09.00 en 16.00 uur op kamer 317 en elke donderdagavond tussen 19.00 en 22.00 uur. Voor de inzage van de stukken bij de afdeling Milieuhygiëne kunt u terecht op werkdagen tussen 09.00 uur en 12.00 uur of in de overige uren na het maken van een afspraak. U kunt daartoe een afspraak maken met mej. E. Meijer, telefoon 085-571582. Indien u een toelichting wenst over het MER kunt u contact opnemen met de heer ing. J.B.H. Robben, telefoon 085-571546 van de afdeling milieuhygiëne. Indien gewenst bestaat de mogelijkheid om tegen betaling van de kosten een exemplaar van het MER in uw bezit te krijgen. Het MER bestaat uit een hoofdrapport met daarin de samenvattingen en conclusies van de diverse onderzoeken en uit een aantal deelrapporten waarin alle onderzoeken uitgebreid zijn beschreven. Door de omvang van het rapport en de aanwezigheid van een groot aantal kleurenkaarten zijn de kosten van de rapporten vrij hoog. Het hoofdrapport zal ca. f 75,- kosten en het complete rapport ca. f 250,-.

Tijdens de inspraakavond van 31 mei 1989 is toegezegd dat de bewoners van Arnhem-Zuid voldoende gelegenheid zal worden gegeven om het rapport te bestuderen, daarom is het MER toegezonden aan een vijftiental buurt- en wijkcentra in Arnhem-Zuid.

Openbare zitting

De openbare zitting zal worden gehouden op donderdag 28 september 1989 om 20.00 uur in het stadhuis.

Arnhem, 30 augustus 1989.

BIJLAGE 2

bouwtoezicht en woningvoorziening gemeente arnhem

postbus 99, 6800 AB Arnhem
telefoon 085 - 57 19 11

afd.: milieuhygiëne
doorkiesnummer: 571546

typ.: BR/EM

ons kenmerk: 6.11-32

ond.: milieueffect-rapport
Eurodrôme

bijl.: 2 rapporten en bekendmaking

uw kenmerk:

datum:

contactpersoon: ing. J.B.H. Robben

telefaxnummer: 085-571625

Commissie voor de
Milieu - Effectrapportage,
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

arnhem, 1 september 1989

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 41t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij U hierbij, namens de Raad van de gemeente Arnhem, ter beoordeling toekomen een tweetal exemplaren van het milieu-effectrapport voor de evenementen accommodatie Eurodrôme.

Tevens is bijgevoegd een exemplaar van de openbare kennisgeving. Zoals afgesproken met de heer Klerks krijgen met uitzondering van de voorzitter en de secretaris de overige leden van Uw commissie het milieu-effectrapport rechtstreeks toegezonden.

Te Uwer informatie delen wij U nog mede dat op 16 mei 1989 de Raad van de gemeente Arnhem de richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport geheel conform Uw advies heeft vastgesteld.

Burgemeester en Wethouders van
Arnhem, namens het college,
hoofd van de afdeling milieuhygiëne,

Ing. B.J.M. Kobessen

i.a.a.: Mw. Ir. M.G. Mey
Ir. P.M. Buis
Ir. K. Nije
Ing. H. Graeber

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
4 SEP 1989	
Nr:	1634/89 kl/m
Dossier:	222-25, 26 t/m 38

De dienst is gevestigd aan de Broekstraat. Op nr. 18 de afdelingen administratie, registratuur en archief; belastingen op onroerend goed; bouwtoezicht; directie; milieuzaken en woningtoezicht en op nr. 2 de afdeling huisvesting, huursubsidie en woonwagengzaken. De openingstijden zijn op nr. 2 dagelijks van 9.00 uur - 13.00 uur en op nr. 18 dagelijks van 9.00 - 12.00 uur.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies voor de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de aanleg van de evenementen-accomodatie Eurodrome te Arnhem-zuid heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr.J.Th. de Smidt.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- Ir. P.M. Buis, wonende te Zeist;
- Ing. H. Graeber, wonende te Nijmegen;
- Ir. M.G. Mey, wonende te Delft;
- Ir. K. Nije, wonende te Amersfoort.

Ir. J. van den Berg is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties op het MER

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	280989	Vereniging "Geen S-101"	Arnhem	091089
2.	220989	Historische Kring	Elden	091089
3.	010989	Theo Wieringa	Oosterbeek	091089
4.	220989	Directeur Milieu en Water Provincie Gelderland	Arnhem	091089
5.	290989	Ministerie van Landbouw Visserij, Directie Land- bouw, Natuur en Open- luchtrecreatie	Arnhem	091089
6.	021189	Regionale Inspectie Milieu- hygiëne	Arnhem	171189
7.	281189	Vereniging Geen S-101"	Arnhem	301189
8.	061289	Regionale Inspectie Milieu- hygiëne	Arnhem	081289

Lijst van bezwaarschriften op het Ontwerp-bestemmingsplan
"Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg"

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	031089	Overlegraad Arnhem-Zuid	Arnhem	161089
2.	141288	Overlegraad Groot-Malburgen	Arnhem	161089
3.	041089	Historische Kring Elden	Elden	161089
4.	051089	Dorpsvereniging Elden	Elden	161089
5.	051089	Muziekvereniging "Crescendo Elden Arnhem"	Arnhem	161089
6.	?	Bewonerskommissie Kronen- burg VHV	Arnhem	161089
7.	300989	J. Waanders, belastingcon- sulent	Arnhem	161089
8.	031089	Vereniging Volkshuisvesting	Arnhem	161089
9.	021089	Rijkswaterstaat, directie Gelderland	Arnhem	161089
10.	011089	Theo Wieringa	Oosterbeek	161089
11.	031089	T.W. Wieringa	Elden	161089
12.	280989	Mobil Oil b.v.	Rotterdam	161089
13.	290989	Dorpsvereniging Elden	Elden	161089
14.	300989	Muziekvereniging "Crescendo Elden Arnhem"	Elden	161089
15.	071089	Overlegraad Arnhem-Zuid	Arnhem	161089

BIJLAGE 5

GEMEENTE ARNHEM

Correspondentieadres:
postbus 9029
6800 EL Arnhem

Doorkiesnr: 085-571376

Ref.nr : RO/CK

Onderwerp: toetsingsadvies
MER Eurodrôme
(U 948-89)

Aan de Commissie voor de
Milieu Effectrapportage
t.a.v. Werkgroep MER Eurodrôme
Postbus 2345
3500 CH UTRECHT

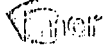
Bijl.

Arnhem, 2 november 1989.

Geachte commissie,

Wij zullen het zeer op prijs stellen om de gelegenheid te krijgen een aantal onduidelijkheden in de MER rapportage Eurodrôme te mogen verduidelijken. Uiterlijk 15 november a.s. zullen wij deze verduidelijkingen schriftelijk aan U doen toekomen.

In verband hiermee bestaat er onzerzijds uiteraard geen bezwaar tegen dat de termijn, waarvoor U Uw advies moet uitbrengen, te weten 4 november 1989 wordt verschoven tot een redelijk tijdstip na de 15e november.

		Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Inzake:	A. 111. 1. 1. 1.		
Nr:	4004-09 vdB/nim		
Dossier:	222-60		

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Arnhem,
namens het College,
het hoofd van de afdeling Ruimtelijke
Ordening en Volkshuisvesting c.a.,

drs. G. Celtink,

i.a.n.: BWZ/Mil., DGM, RO.

BIJLAGE 6

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Arnhem
t.a.v. het hoofd van de afdeling
Ruimtelijke Ordening en Volkshuis-
vesting c.a., drs. G. Geltink
Postbus 9028
6800 EC ARNHEM

uw kenmerk
RO/CK
onderwerp
MER Eurodrome

uw brief

ons kenmerk
U1007-89/vdR/me/222-63
utrecht,
9 november 1989

In Uw brief van 2 november 1989, deelt U de Commissie voor de milieu-effectrapportage mede voornemens te zijn aanvullingen op het MER Eurodrome te maken. In verband daarmee, verlengt U de toetsingstermijn en verzoekt U de Commissie deze aanvullingen te betrekken in haar toetsingsadvies. Indien U de Commissie uiterlijk 15 november a.s. de noodzakelijke aanvullingen en verduidelijking verstrekt zal zij er naar streven om voor 1 december 1989 het toetsingsadvies MER Eurodrome aan U uit te brengen.

Onder verwijzing naar de gedachtenwisseling met U op 1 november jl. over een concept-toetsingsadvies van de Commissie, bied ik U hierbij een aantal aandachtspunten aan betreffende de door U voorgenomen aanvullingen op het MER.

1. De afstemming van het voornemen op het bestaande gemeentelijk beleid (structuurplan, bestemmingsplan, monumentennota). De op grond van het MER aan te brengen wijzigingen in het ontwerp-bestemmingsplan voor de lokatie.
2. Een berekening van de ruimtebehoefte van de volgens het voornemen op het beschikbare terrein onder te brengen functies, die aantoonen dat de capaciteit voldoende is.
3. Het proces en de daarin gemaakte afwegingen die tot de lokatiekeuze hebben geleid, waarbij (indien relevant) bijzondere aandacht voor die milieu-aspecten die in de afweging een rol hebben gespeeld.
4. Het expliciet beschrijven van wat in het MER wordt verstaan onder de wettelijk verplichte alternatieven (het nul-alternatief en het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (het zogeheten meest milieuvriendelijk alternatief), zie ook richtlijnen 5.2.1. en 5.2.5). Dit dient tot aanvullingen bij hoofdstuk

Secretariaat : Mariaplaats 31, 3511 LH Utrecht, Telefoon 030 - 331443
Correspondentieadres : Postbus 2345, 3500 GH Utrecht, Telefax 030 - 331295

kenmerk : U1007-89/vdB/mc/222-63

vervolgblad: 1

5, 7 en 8 van het MER te leiden, zodat onderscheid in opzet en effecten tussen het voornemen en respectievelijk de referentie situatie (nul-alternatief), en het meest milieuvriendelijk alternatief (optimale combinatie van milieu-varianten) duidelijk wordt.

5. Expliciete uitspraken over de volgende punten:
 - het voornemen voor de lokatie Monnikenhulzen (ook in verband met het meest-milieuvriendelijk alternatief)
 - de situering van de ongelijkvloerse voetgangerkruising Nijmeegseweg
 - de architectuur
 - de plaats van het LPG-station
 - de ligging van de oefenvelden
6. Kaarten met volledige informatie over het terrein en de omgeving.
7. Het hanteren van een 'worst-case benadering', om aan te geven hoe gevoelig de effectvoorspelling is.
8. Contouren en geluidgegevens voor evenementen in de vorm van geluidbelasting (Wet geluidhinder dat wil zeggen eventuele toepassing van straffactoren, avondtoeslag, waarbij rekening gehouden wordt met de hoogte van de betrokken woningen en of wooneenheden).
9. De verkeersafwikkeling op en buiten het terrein en de daaraan verbonden overlast. Dit betreft de kwantitatieve gegevens over verkeersintensiteiten, de uitwerking van de voorwaarden voor een goede verkeersafwikkeling op en buiten de lokatie.
10. Het kunstlicht als bepalende factor in de avond en nacht (zie richtlijnen, paragraaf 8.3).
11. De visuele beleving van het gebouw en zijn omgeving.
12. De visueel-ruimtelijke consequenties en de belevingsaspecten voor de gevoelige gebieden in en om het dorp Elden.
13. De functie van de Huisssensiedijk voor de ecologische infrastructuur en de effecten daarop van het voornemen.
14. De hydrologische situatie en de effecten daarop (zowel grondwater - aanwezigheid Veluwekavel - als oppervlaktewaterkwaliteit)
15. Het in het hoofdrapport opnemen van nuancerings uit deelrapporten, en het herkenbaar maken van deelrapport 8 in het hoofdrapport, zodat interne consistentie en duidelijkheid in het MER ontstaat.
16. Leemten in kennis over de bestaande toestand van het milieu en over effecten daarop van het voornemen.

kenmerk : U1007-89/vdB/mc/222-63

vervolgblad: 2

17. Monitoring en evaluatie van milieu-effecten achteraf als gevolg van de uitvoering van het voornemen.

Om bij de definitieve toetsing misverstanden te voorkomen, stelt de Commissie voor dat bij elke aanvulling wordt aangegeven bij welk hoofdstuk of paragraaf van het MER de aanvulling gegeven wordt en welke tekst(en) uit het thans gepubliceerde MER komen te vervallen.

Ikc zie de door U toegezegde aanvullingen met belangstelling tegemoet.

dr. J.Th. de Smidt,
Voorzitter werkgroep m.e.r.
Eurodrome.

BIJLAGE 7

GEMEENTE ARNHEM

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM MAAKT BEKEND

BEKENDMAKING AANVULLING MILIEU-EFFECTRAPPORT "EURODROME"

Vanaf 4 september tot het tijdstip waarop het besluit over het ontwerp-bestemmingsplan onherroepelijk is geworden ligt het milieu-effectrapport (MER) voor de evenementen accommodatie Eurodrôme te Arnhem-Zuid ter inzage. De ter inzage legging is op 30 augustus 1989 bekendgemaakt. Op 28 september heeft over het MER een openbare zitting plaatsgevonden. Naar aanleiding van de bekendmaking van het MER en de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan "stadion Arnhem-Zuid" zijn diverse reacties binnengekomen. Deze reacties zijn voor burgemeester en wethouders aanleiding geweest om het MER op een aantal punten aan te vullen. De aanvulling bestaat uit een supplement op het hoofdrapport en een extra deelrapport over de "ecologische effecten Huissense en Drialsedijk".

Het gehele milieu-effectrapport inclusief de aanvulling ligt ter inzage. U kunt de stukken inzien bij de afdeling Milieuhygiëne, van de dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening, Broekstraat 2, kamer 5. De stukken liggen in genoemde periode tevens ter inzage op het gemeentehuis Koningstraat 38, op werkdagen tussen 09.00 en 16.00 uur op kamer 317 en elke donderdagavond tussen 19.00 en 22.00 uur. Voor de inzage van de stukken bij de afdeling Milieuhygiëne kunt u terecht op werkdagen tussen 09.00 uur en 12.00 uur of in de overige uren na het maken van een afspraak. U kunt daartoe een afspraak maken met mevr. E. Meijer, telefoon 085-571582.

Indien u een toelichting wenst over het MER kunt u contact opnemen met de heer ing. J.D.H. Robben, telefoon 085-571546 van de afdeling milieuhygiëne.

Indien gewenst bestaat de mogelijkheid om tegen betaling van de kosten een exemplaar van het MER in uw bezit te krijgen. Het MER bestaat uit een hoofdrapport met daarin de samenvattingen en conclusies van de diverse onderzoeken en uit een aantal deelrapporten waarin alle onderzoeken uitgebreid zijn beschreven. Door de omvang van het rapport en de aanwezigheid van een groot aantal kleurenkaarten zijn de kosten van de rapporten vrij hoog. Het hoofdrapport zal ca. f 75,- kosten en het complete rapport ca. f 250,-.

Degenen die tot nu toe hebben gereageerd op de bekendmaking van het MER of op de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan krijgen bovenstaande aanvulling inclusief het oorspronkelijke hoofdrapport toegestuurd.

Arnhem, 17 november 1989.

BIJLAGE 8

GEMEENTE ARNHEM

Correspondentieadres:
postbus 9029
6800 EL Arnhem

Doorkiesnr: 571546
Ref. nr : MH/6.11-32
912032
Onderwerp: MER Eurodrome

Commissie voor de
Milieu Effect Rapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Ingekomen:	8 DEC. 1989
Nr: Bijl.	5212-89 vdB/Sc/d Sn/Preo
Dossier:	222-85 Co

Arnhem, 8 december 1989

Geachte Commissie,

Op 4 december 1989 hebben onze voorzitter en wethouder Van Meurs, tezamen met een ambtelijke delegatie, met u gesproken over de afronding van de Milieu Effect Rapportage Eurodrome t.b.v. een overdekt stadion in onze gemeente.

In de eerste plaats willen wij u bedanken voor uw bereidheid om op zo korte termijn met ons van gedachten te wisselen over enkele knelpunten, die zich op dit moment voordoen ten aanzien van de afronding - en de verwerking - van de resultaten van deze Milieu Effect Rapportage.

Onzerzijds is toegezegd dat nog deze week nader overleg zal plaatsvinden tussen uw en onze verkeerskundige over exacte aantallen auto's en bussen die op het terrein zelf kunnen worden geparkeerd. Ook zal daarin de visie op de verkeers aan- en afvoer bij grote evenementen in relatie tot verkeersstromen op het spitsuur op de kruising Nijmeegseweg-Batavierenweg aan de orde komen.

In overleg met onze externe adviseurs zullen wij een nadere concretisering geven van het meest milieuvriendelijke alternatief, alsmede het nul alternatief. Wij verplichten ons deze punten, die verspreid in de rapportage zijn verwoord, alsnog zodanig samen te brengen dat daaruit blijkt dat de verschillende onderdelen van deze alternatieven met elkaar een consistent geheel vormen. Hierin zal ook een beschouwing worden opgenomen over de economische consequenties van de bouw van een parkeerdek of garage bij dit complex en zullen de consequenties worden aangegeven voor het dorp Elden bij een uitbreiding van het oorspronkelijke bestemmingsplangebied.

Wat dit laatste aspect betreft willen wij het volgende opmerken. In de oorspronkelijke planvorming zijn wij er van uitgegaan dat het plangebied, zoals weergegeven in plankaart 89-08.01-01, voldoende groot zou zijn voor het stadion en de daarbij behorende parkeervoorzieningen, terwijl ook een voetbal- en trainingsveld in de open lucht zijn geprojecteerd. Bij verdere uitwerking van de plannen blijkt nu, evenals dit uit studies in het kader van de Milieu Effect Rapportage naar voren is gekomen, dat niet alle noodzakelijke en gewenste voorzieningen op het terrein zelf geprojecteerd zullen kunnen worden. Wij hebben daarom gekozen voor een vergroting van het stadionterrein in westelijke richting.

Het noordelijk gedeelte van dit terrein bestaat uit een voormalige stortplaats voor huishoudelijk afval. Het zuidelijke gedeelte bestaat uit agrarisch gebruikte grond en uit een terrein voor de opslag van zand en zwarte grond.

Om te kunnen overzien wat de consequenties zijn voor de wijziging van het gebruik van de voormalige stortplaats (huidige gebruik agrarisch en deels beplant met bomen) hebben wij een extern bureau opdracht gegeven te onderzoeken wat de aard van het gestorte materiaal is en welke mogelijkheden er zijn het terrein een ander gebruik te geven, dat wil zeggen in relatie tot het stadion. De resultaten van dit onderzoek verwachten wij de komende week. Uit voorlopige, mondelinge, conclusies leiden wij af dat het gebruik van dit terrein als parkeergelegenheid niet op problemen behoeft te stuiten.

In de gegeven omstandigheden zou het voor de hand hebben gelegen om een nieuwe bestemmingsplanprocedure voor het totale gebied (het oorspronkelijk en de zone westelijk daarvan) te starten en de Milieu Effect Rapportage daarover ook uit te strekken. Dit laatste is vanwege tijdsaspecten niet mogelijk.

Door het Rijk en de provincie Gelderland zijn subsidies toegezegd, in het kader van IPR en stimulering recreatieve en toeristische voorzieningen, tot een gezamenlijke bedrag van tien miljoen gulden. Voorwaarde hierbij is dat het bestemmingsplan nog dit jaar wordt vastgesteld. Als deze subsidie niet wordt verkregen dan is het feitelijk onmogelijk om het bouwproject te realiseren. De stad Arnhem zou dan een grote kans missen om een voorziening van formaat te realiseren. Bovendien zou dan de voetbalclub Vitesse nog gedurende lengte van jaren veroordeeld zijn op de huidige, uit kwaliteitseisen maar ook uit veiligheids-, verkeers- en milieu-overwegingen, volstrekt inadequate plek te blijven voetballen. Dit is onverantwoord. Vandaar dat wij alle moeite doen om het Eurodrome project (inmiddels in verband met een ingrijpend sponsoringscontract Akzodrome geheten) van de grond te krijgen. De financiering van het project is inmiddels veilig gesteld zodat op vrij korte termijn van start kan worden gegaan met de bouw.

Gezien het vorenstaande is het onze bedoeling om op 18 december a.s. de gemeenteraad een voorstel te doen het bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg" overeenkomstig het oorspronkelijk plangebied vast te stellen. Ten opzichte van het oorspronkelijke ter inzage gelegde ontwerp zullen enkele wijzigingen worden aangebracht.

De meest essentiële wijzigingen zijn dat het benzineverkoop punt wordt wegbestemd en de huur van de ondergrond door de gemeente wordt opgezegd. De hoofdbebouwing in noord-oostelijke richting wordt verplaatst en de suggestielijnen op de plankaart voor twee voetbalvelden komen te vervallen.

In de toelichting op het bestemmingsplan, danwel ons voorstel aan de gemeenteraad, zal tot uitdrukking worden gebracht dat het de bedoeling is voor het gebied ten westen van het hierboven bedoelde plangebied tot aan de Huissensedijk een afzonderlijk bestemmingsplan in procedure te brengen. In dit laatst bedoelde bestemmingsplan zal de vigerende agrarische bestemming worden omgezet naar een bestemming die zich richt op het opvangen van de overloop op topdagen van de parkeerdruk en een behoorlijke groenvoorziening. Hierbij zal uiteraard rekening worden gehouden met de ecologische aspecten en een verantwoorde landschappelijke inpassing.

Bovendien zullen wij in de te verlenen hinderwetvergunning vastleggen dat de hier bedoelde lokatie, en dan met name het gedeelte boven de voormalige stortplaats, uitsluitend wordt gebruikt bij topdagen en op rustiger dagen wordt afgesloten. De twee noodzakelijke voetbalvelden zullen, vanwege de milieuconsequenties zo dicht mogelijk bij het stadion zelf en de Nijmeegseweg worden gelegd.

Het voorgaande betekent dat in dit stadium weliswaar verder aanvullende informatie wordt gegeven over de verkeerssituatie, de terrein-indeling en de in beschouwing genomen alternatieven maar er kan nog geen afrondend beeld worden gegeven van de milieueffecten van het gebruik van het ten westen van het bestemmingsplangebied "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg" gelegen overloopgebied voor de opvang van de parkeerdruk op topdagen. Voor dat gebied zal immers een tweede bestemmingsplan in aanvulling op het bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg" in een later stadium vastgesteld gaan worden.

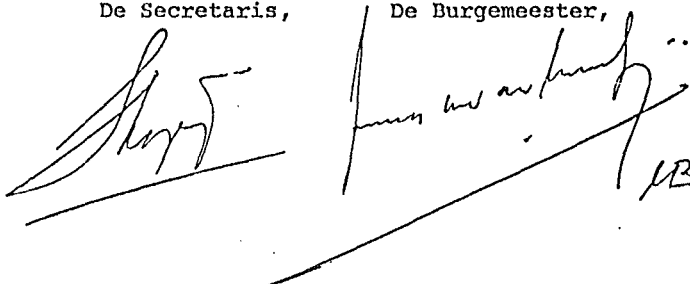
Wij verplichten ons deze nog ontbrekende milieu-informatie bijeen te brengen in het kader van de uitvoering van het evaluatieprogramma, dat overeenkomstig de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), artikel 41 ak - tweede lid, zal moeten worden aangegeven in het te nemen besluit, i.c. in de toelichting op het bestemmingsplan "Stadion Batavierenweg-Nijmeegseweg" danwel in het voorstel aan de Gemeenteraad betreffende het bestemmingsplan.

Verder hebben wij het voornemen om als eerste stap van dit evaluatieprogramma te rapporteren over die milieu-effecten bij de ter visielegging van het ontwerp-bestemmingsplan over het "overloopgebied" tot aan de Huisssensedijk en deze informatie ook voor te leggen aan de Commissie voor de Milieu Effect Rapportage. Dan zal ook worden nagegaan of deze informatie aanleiding zal geven tot een bijstelling van de voorgenomen activiteit, zoals bedoeld in artikel 41 ap van de Wabm. Wij zouden het op prijs stellen als de Commissie in haar toetsingsadvies over het Milieu Effect Rapport reeds zou kunnen aangeven welke aspecten naar haar mening in het evaluatie-programma zouden moeten worden opgenomen.

Op de voorgaande wijze menen wij dat, in aanmerking nemende de tijdsdruk die is ontstaan door het vervallen van genoemd subsidiebedrag bij een niet tijdige vaststelling van het bestemmingsplan, op een verantwoorde wijze wordt omgegaan met de belangen die de Wabm op dit punt beoogt.

Wij zien uw advies over de Milieu Effect Rapportage voor dit complex, zoals besproken, graag voor 18 december van dit jaar tegemoet.

Hoogachtend
Burgemeester en Wethouders van Arnhem
De Secretaris, De Burgemeester,

i.a.a.: Weth. Van Meurs
Burgemeester Scholten
DSA
afd. Milieuhygiëne en Energie
RO
Verkeerskunde

BIJLAGE 9

bouwtoezicht en woningvoorziening gemeente arnhem

postbus 99, 6800 AB Arnhem
telefoon 085 - 57 19 11

afd.: milieuhygiëne
doorkiesnummer: 571546
typ.: BR/EM
ons kenmerk: MH/6.11-32
ond.: samenvatting MER
bijl.: Eurodrome
uw kenmerk:
datum:

contactpersoon: ing. J.B.H. Robben
telefaxnummer: 085-571625

arnhem, 8 december 1989

In overleg met de Commissie voor de Milieu Effect Rapportage is ten behoeve van de besluitvorming over het ontwerp-bestemmingsplan besloten tot het opstellen van een samenvatting van de belangrijkste varianten en effecten uit de Milieu Effect Rapportage Eurodrome.

De samenvatting bevat met uitzondering van een nadere onderbouwing van de parkeercapaciteit geen nieuwe onderzoeks-informatie. Bijgaand doen wij u de samenvatting toekomen.

Ter informatie delen wij u nog mede dat de behandeling van het ontwerp-bestemmingsplan in de gemeenteraad is gepland op 18 december a.s.

Burgemeester en Wethouders van
Arnhem, namens het college,
hoofd milieuhygiëne,

P.O.:

Ing. B.J.M. Kobessen

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport evenementen accommodatie
Eurodrôme Arnhem / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. -
Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-091-5
SISO 614.62 UDC 504.064.2:379.81(492*6800)
Trefw.: milieu-effectrapportering; Arnhem / Eurodrôme (Arnhem).